

OSIGURANJE POTRAŽIVANJA

Predmet osiguranja su novčana potraživanja Osiguranika prema dužniku koja su nastala prometom roba ili usluga (ili koja su nastala u vezi sa isporukom robe ili izvršenjem usluga), pod uslovom da dogovoreni rok plaćanja nije duži od 180 dana, osim ako Posebnim uslovima ili Dodatkom Posebnim uslovima nije drugačije ugovoreno i da je Osiguranik podneo zahtev za osiguranje predmetnih potraživanja.

Osiguranje potraživanja obuhvata celokupan izvoz po svim zemljama i kupcima, umanjen za:

- avansna plaćanja;
- potraživanja koja su već osigurana;
- prodaju na bazi akreditiva i bankarskih garancija;
- potraživanja prema povezanim pravnim licima.

Rizici pokriveni osiguranjem su:

I) Komercijalni (obavezno):

1. insolventnost dužnika (stečaj ili bankrotstvo kupca). U slučaju stečaja, Osiguranik ima pravo na isplatu štete u roku od 10 radnih dana od:

- dostavljanja dokaza o priznanju svojih potraživanja u stečajnu masu
- dana zaključenja sudskog ili vansudskog poravnanja svih poverilaca sa kupcem.

Po saznanju da je kupac postao insolventan, Osiguranik ima rok od 10 dana da prijavi štetu. Pored Zahteva za naplatu naknade iz osiguranja potrebno je da Osiguranik dostavi sva potrebna dokumentna i relevantne informacije, kao i potvrdu potraživanja od administratora nesolventnosti kupca, poverenika kod bankrotstva ili drugog ovlašćenog agenta. Po dostavljanju kompletne dokumentacije, u roku od 10 radnih dana Osiguravač isplaćuje naknadu iz osiguranja. Maksimalni iznos naknade štete iz osiguranja koji Osiguravač isplaćuje je iznos

nenaplaćenih kumuliranih potraživanja, do iznosa ugovorenog kreditnog limita na koji je primenjen osigurani procenat. Nakon dostavljanja zahteva za isplatu naknade štete iz osiguranja, a pre isplate naknade štete iz osiguranja, Osiguranik je dužan da na Osiguravača prenese sva prava po osiguranom potraživanju.

2. **produženo neplaćanje duga** predstavlja situaciju kada kupac kasni sa plaćanjem najčešće 60 dana od datuma dospeća najstarije neplaćene fakture. **Osiguranik je u obavezi da odmah, a najkasnije u roku od 10 dana, od isteka maksimalnog dozvoljenog kašnjenja, prijavi osigurani slučaj dostavljanjem Zahteva za naplatu naknade iz osiguranja na obrascu Osiguravača uz kompletnu prateću dokumentaciju, kojom se dokazuje nastanak osiguranog slučaja.** Prijavom štete Osiguravač ukida kreditni limit. Period čekanja, u kome zajedno pokušavamo da izdejstvujemo naplatu od originalnog dužnika, počinje danom dospelosti najstarijeg neplaćenog potraživanja i traje 180 dana. Troškove preduzimanja mera u cilju naplate potraživanja, snose Osiguravač i Osiguranik proporcionalno osiguranom procentu koji Osiguravač primenjuje prilikom isplate naknade štete iz osiguranja. Ukoliko kupac nakon isteka 180. dana od dospeća najstarije neplaćene fakture ne izmiri svoju obavezu, Osiguravač je u obavezi da u roku od 10 radnih dana od ustupanja potraživanja Osiguraniku isplati štetu. Maksimalni iznos naknade štete iz osiguranja koji Osiguravač isplaćuje je iznos nenaplaćenih kumuliranih potraživanja, do iznosa ugovorenog kreditnog limita na koji je primenjen osigurani procenat. Nakon dostavljanja zahteva za isplatu naknade štete iz osiguranja, a pre isplate naknade štete iz osiguranja, Osiguranik je dužan da na Osiguravača prenese sva prava po osiguranom potraživanju. U regresnom postupku, Osiguravač i dalje pokušava da izdejstvuje naplatu od originalnog dužnika. U slučaju da je regres primio Osiguranik, dužan je da u roku od pet radnih dana izvrši uplatu Osiguravaču po ovom osnovu, u iznosu osiguranog procenta primenjenog na iznos ostvarenog regresa. U slučaju da je regres primio Osiguravač, dužan je da u roku od pet radnih dana izvrši uplatu Osiguraniku po ovom osnovu u iznosu neosiguranog procenta primenjenog na iznos ostvarenog regresa.

Osigurani slučaj predstavlja događaj čijim nastupanjem nastaje glavna obaveza Osiguravača, a to je isplata naknade iz osiguranja.

II) Nekomercijalni (opciono):

Nekomercijalni rizici su svi događaji nastali u inostranstvu koji za Osiguranika i dužnika predstavljaju višu silu, a ostvaruju se u sledećim slučajevima:

- neplaćanje duga po njegovom dospeću ako je dužnik država, državna organizacija ili lice za koje garantuje država, odnosno državna organizacija;
- opšti moratorijum plaćanja, zabrana konverzije valute zemlje dužnika u konvertibilne valute i/ili transfera nakon što je dužnik položio sredstva kod banke u lokalnoj valuti – do isteka tih zabrana;
- politički događaji u zemlji dužnika ili ratno stanje u zemlji dužnika ili slično (revolucije, veći nemiri);

Datum ostvarenja nekomercijalnog rizika je dan isteka perioda čekanja, utvrđenog Posebnim uslovima, koji počinje danom dospelosti potraživanja.

PROCEDURA OSIGURANJA:

- Izvoznik upućuje Zahtev za osiguranje potraživanja uz neophodnu dokumentaciju;
- Stručna služba AOFI dostavlja izvozniku indikativnu ponudu;
- Ukoliko klijent prihvati indikativnu ponudu, popunjava dokument koji se odnosi na klauzulu o zaštiti životne sredine i društveno odgovornom poslovanju. AOFI naručuje bonitete za sve kupce kojima klijent daje odložene rokove plaćanja. Trošak nabavke kreditnih izveštaja snosi klijent i po prijemu boniteta AOFI šalje profakturu za troškove nabavke istih;
- Nakon što izvoznik izmiri svoju obavezu po osnovu nabavke kreditnih izveštaja, stručna služba AOFI analizira bonitete kupaca i određuje visine kreditnih limita;
- Klijentu se dostavlja finalna ponuda nakon koje, ukoliko je prihvati, sledi potpisivanje Polise osiguranja na period od godinu dana.
- Tokom trajanja Polise, Osiguranik može slati Zahteve za kreditne limite za nove kupce i može menjati uslove za postojeće (promena roka plaćanja i/ili traženog limita).
- Na obrascu koji obezbeđuje Osiguravač, Osiguranik je dužan da do 10. u narednom mesecu prijavi u osiguranje sva potraživanja prema osiguranim kupcima nastala u prethodnom mesecu po osnovu isporučene robe ili izvršenih usluga sa odloženim rokom plaćanja.
- Ukoliko klijent ne prihvati finalnu ponudu, osim troška nabavke kreditnih izveštaja, koji u svakom slučaju snosi, imao bi i trošak obrade zahteva od 2.000 RSD po pojedinačnom limitu.

Za svakog kupca se utvrđuje **kreditni limit** koji predstavlja maksimalni iznos potraživanja u određenom trenutku. AOFI proverava bonitete kupaca i donosi odluku o kreditnom limitu koji može biti:

- odobren u zahtevanom iznosu;
- delimično odobren;
- odbijen.

Primer kako klijent određuje zahtevani kreditni limit:

Dinamika i vrednost prodaje: 100.000 EUR mesečno u ujednačenim intervalima tokom cele godine.

Ugovoreni rok plaćanja: 90 dana

100.000	100.000	100.000
30 dana	30 dana	30 dana

KREDITNI LIMIT ..... 300.000 EUR

Na visinu premijske stope utiče:

- rizik zemlje;
- ugovoreni rok plaćanja;
- bonitet kupca;
- privredna grana;
- obim izvoza.

Prednosti osiguranja potraživanja:

- Preventiva, u smislu analize kupaca, pokriće kupaca sa svih kontinenata;
- Značajno poboljšanje konkurentnosti na osnovu prodaje na odloženo plaćanje, niže troškove u poređenju sa drugim sredstvima obezbeđenja;
- Stalni monitoring kupaca;
- Osiguranik može širiti prodaju na nova tržišta i nove kupce;
- Povećanje prihoda i profitabilnosti;
- Sigurnost kroz prenos rizika neplaćanja na Osiguravača, isplata štete, regres, što ukazuje da Osiguranik na odgovoran način upravlja rizicima;
- Poboljšanje likvidnosti;
- Osiguranik može ostvariti bolje mogućnosti finansiranja i vinkulirati Polisu osiguranja.